

ÅRSBERETNING FOR MOSSEFOSSENS VENNER 2017

Styret har bestått av

leder	Per Arild Simonsen
nestleder	Erik Roth Nilsen
kasserer	Kristian Hjortkær Hansen
sekretær	Kirsten Aasen
styremedlem	Per Vorum
styremedlem	Bengt A. Hermansen

Erik Roth Nilsen døde 21 april 2017.

I styremøtet 24 april ble Bengt A. Hermansen valgt til ny nestleder.

Medlemsmøter

13 juni orienterte Yngvar Sommerstad om planene ved Elvebredden, et nytt boligområde bak Verket mot Mosseelva. Området var ukjent for mange, men nå vil det tilhøre byens nærområde, og det alltid nyttig å bli kjent med nye begreper som Elvebredden. Vi fikk også orientering om Sponvika, reguleringsdammen som ble bygget i 1886.

13 november hadde vi "jubileumsmøte" på House of Foundation, for å markere at foreningen har bestått i 20 år. Arve Gundersen viste gamle bilder fra fosseområdet, Mosseølets venner og Morsa 1833 overrakte en foreningsklubbe til Mossefossens venner og takket for godt samarbeid.

Mossefossens dag

Tradisjonen tro, det ble frokost på mossingene i år også, med fanfare, flaggheising og åpning av fossen. Alle sang med i begge "Mossesangene" – godt hjulpet av Islandsmoens sangkor. "Artillierihistorisk Forening" avfyrte kanonsalutten.

Foreningens leder Per Arild Simonsen fortalte om tilblivelsen til foreningen og hva som har vært interesseområdene. Ordfører Tage Pettersen holdt talen for dagen. Morsa1833 og Mosseølets venner hilste og gratulerte foreningen med dagen.

Hege Toft Hauge holdt en hilsningstale fra Moss by- og industrimuseum.

Resten av frokosten ble gjennomført med enkel tradisjonell servering.

Kulturminnedagen 9. september

Mossefossens venner hadde ansvaret for "Vandring langs Mosseelva, fra Storebro til Krapfoss." Til tross for regnvær, var det mange som var interessert i å høre Jon Roth Nilsen og Per Arild Simonsens historiefortellinger underveis.

Samarbeid med Moss by- og industrimuseum

Mossefossens venner avholder styremøtene på museet. I vinterferien bidro foreningen ved Per Vorum og Kristian Hjortkær Hansen, museet i vinterferien ved å lage kvernkaller.

Per Arild Simonsen er medlem i museets eierstyre..

Vannverket

I sommer ble det observert en astronaut bak vinduet i Vannverket. Momentum fikk låne rommet under biennalen, og det vakte oppmerksomhet, det var ikke det man forventet å finne i et gammelt vannverk. Da astronauten flyttet ut, fikk Anna Hotvedt sin plass tilbake, hun leier rommet som sitt atelier.

Foreningen er glad for at det skjer noe i den gamle bygningen.

Og mer skal det bli!

I forbindelse med arbeidet med kulturplanen i Moss, kom Vannverket inn på planen som et bevaringsverdig bygg. Dette utløste ny kreativitet, en søknad om støtte fra kommunen til en begynnende restaurering av taket i første omgang, ga et tilskudd

på 64.000 kr. Vedtaket ble fattet i 2017, pengene ble utbetalt i 2018.

Styret nedsatte en utvidet Vannverkskomite bestående av Tore Karlsen, tidl. konsulent i MOVAR, Sverre Gulbrandsen, tidl. direktør i MOVAR, Nils Bjørnebekk, tidl. teknisk sjef i Moss, Jens Terkildsen, tidl. teknisk sjef i Moss, representant fra museet og styret.

Representanter fra vernemyndighetene (byantikvar og fylkeskonservator) får alle innkallinger, og møter når de føler behov for det.

Arbeidet med restaureringen er nå kommet på skinner, og vi arbeider for å få et bedre grunnlag for å søke om støtte fra offentlige instanser og private sponsorer.

Nytt manøvreringsreglementet for Mossefossen/Vansjø

Moss kommunes søknad om endret reguleringsreglement vil bl.a. bidra til å senke vannstanden i Vansjø. Dette kommer i tillegg til at Vansjø ble senket med ca. 1,5 m i siste halvdel av 1800-tallet. Reglementet innebærer også at Mossefossen vil forbli nærmest tørrlagt tørste delen av året. Dette har opprørt mange.

Mossefossens venner samarbeidet med DNT Vansjø og Vansjø Båtforening om en uttalelse, hvor bl.a. hensynet til det biologiske mangfoldet i Mosselva (minstevannsføring , laks, ørret, ål m.m) og friluftinteressene vinter og sommer skulle veie tyngre. Etter trusler om represalier fra en grunneier i Vansjø, trakk DNT seg. Til tross for våre og andres argumenter og sterke protester, valgte dessverre Moss kommune å prioritere grunneiernes og kraftverkets økonomiske interesser framfor naturvernet og friluftslivet.

Samarbeid med utbyggerne av Verket

Mossefossens venner blir jevnlig invitert av Høegh eiendom og Veidekke for å bli orientert om det pågående arbeidet med

utbyggingen langs elva, samt planen om en gangbro over elva. Det var positivt å bli orientert, men foreningen er lei for at de fleste trærne langs elva er fjernet. Vi er imidlertid blitt lovet at nye trær skal bli plantet og at det skal reetableres ny stedegen vegetasjon. I elva skal man forbedre gyte- og oppvekstforholdene for laks- og ørretyngel.

Byjubileet 2020

Foreningene i Moss er invitert til å komme med innspill i forbindelse med jubileet. Mossefossens venner deltok i historiegruppa, og vi håper at noen av våre forslag blir realisert.

Mossefossens venner har søkt kommunen om midler til å lage en videodokumentasjon ” Kilden til Moss – hvordan få tilbake byen sjel?”

Fossen trenger hjelp

Per Vorum, Svein Bentzen, Bengt A.Hermansen og Kristian Hjortkær Hansen og Per Arild Simonsen rydder i fossen med jevne mellomrom for å vise fosseområdet uten forsøpling.

Styremøter

Det har vært avholdt 11 styremøter i perioden.

Moss 1. mars 2018

Styret i Mossefossens venner